

راه وصول به توحید از منظر امام حسین(ع)

دبیرکل مجمع جهانی شیعه‌شناسی گفت: پیروی از سنت پیامبر(ص)، اطاعت از امام معصوم(ع) بدون درنگ و تردید و وسواس، مقید بودن به عبادت خالصانه و ذکر دائمی دعا، راه وصول به توحید از منظر امام حسین(ع) به شمار می‌رود.

دبیرکل مجمع جهانی شیعه‌شناسی گفت: پیروی از سنت پیامبر(ص)، اطاعت از امام معصوم(ع) بدون درنگ و تردید و وسواس، مقید بودن به عبادت خالصانه و ذکر دائمی دعا، راه وصول به توحید از منظر امام حسین(ع) به شمار می‌رود.

آیت پیمان، دبیرکل مجمع جهانی شیعه‌شناسی به گزارش ایکننا از قم، آیت پیمان، دبیرکل مجمع جهانی شیعه‌شناسی در گفت و گو با ایکننا از قم، درباره ابعاد معرفتی قیام حضرت اباعبدالله الحسین(ع) اظهار کرد: احیای معرفت دینی که یکی از آنها امر به معروف و نهی از منکر است و از اهم معرفت هاست به عنوان ستون دین در برابر تحریف‌ها و جهالت‌های زمانه و عصر یزید محسوب می‌شود و معرفت امام که تأکید بر جایگاه حجت الهی و مرجعیت دینی در برابر حکومتی غاصب و نالایق دارد، یعنی مقام، منزلت، معرفت، شخصیت، جایگاه رهبری امام بر جامعه و بر امت در مقابل حکومت جابرانه، غاصبانه، مستبد، نالایق و تهی از معرفت الهی باید مورد بحث قرار بگیرد.

وی بیان کرد: معرفت انسان‌شناسی نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است که به معنی ترسیم الگوی انسان الهی است که باید پنج ویژگی مهم عابد، زاهد، شجاع، آزاده و مسئولیت‌پذیر را داشته باشد و در مقابل انسان دنیاگرا، مادی‌گرا و ذلیل در دنیا قرار می‌گیرد و هیچ‌گاه ذلت را نمی‌پذیرد و حتی جان خود را برای آن معرفت، جایگاه و مقام انسان الهی نثار می‌کند.

دبیر کل مجمع جهانی شیعه‌شناسی گفت: معرفت دیگر آخرت‌شناسی است که به معنی تقدم رضایت الهی بر همه امور است، یعنی انسان تمام امور حیات خود را بر مدار رضایت الهی برای رسیدن به سعادت اخروی و ترجیح آخرت بر دنیا قرار بدهد.

وی با اشاره به معرفت سیاسی امام حسین(ع) افزود: معرفت سیاسی به معنای افزایش حکومت غیر دینی مانند حکومت یزید و ترسیم معیارهای حکومت اسلامی مانند عدالت، تقوا، شایسته‌سالاری و پاکی از مفاسد نفسانی است که موجب می‌شود، انسان با معرفت الهی در عرصه سیاست و معرفت سیاسی به افشای چهره حقیقی حکومت یزیدی بپردازد و معیارهای حکومت اسلامی را بیان کند تا حکومت غیر اسلامی رسوا شود. ابعاد توحیدی قیام امام حسین(ع)

پیمان در خصوص ابعاد توحیدی قیام امام حسین(ع) افزود: ابعاد توحیدی قیام امام حسین(ع) شامل اخلاص برای خدا می‌شود، تمام حرکت امام از آغاز تا شهادت با شعار «وَإِنِّي لَمُ أَخْرَجُ أَشِيرًا وَ لَا بَطْرًا وَ لَا مُفْسِدًا وَ لَا ظَالِمًا؛ من از روی هوا طغیان نکرده‌ام و جز برای طلب رضای خدا هدفی ندارم»، بوده است که این اخلاص برخاسته از توحید امام است.

وی بیان کرد: یک جنبه از توحید امام حسین(ع)، توحید در عبادت است که موجب می‌شود قیام برای احیای عبادت خالصانه و مبارزه با انحراف و بدعت‌ها صورت بگیرد، یک جنبه دیگر، توحید در اطاعت به معنای تأکید بر اطاعت مطلق از خدا و نفی اطاعت از غیر خدا است، طاعت زمان امام حسین(ع)، یزید و والیان و حاکمانش در سرزمین‌های مختلف بودند که رنگ و صبغه خدایی نداشتند.

دبیرکل مجمع جهانی شیعه‌شناسی گفت: یکی دیگر از ابعاد توحید در قیام امام حسین(ع)، توحید در توکل به معنی اتکال کامل بر خدا در شرایط سخت و نابرابر است، اینکه امام با ۷۰ یار خود در برابر چندین هزار نیروی مسلح قرار گرفت نمونه‌ای از اعلاقی عقیده به حسبنا الله و نعم الوکیل است، همچنین شهادت به وحدانیت خدا جنبه دیگر ابعاد توحیدی قیام امام(ع) است. راه وصول به توحید از منظر امام حسین(ع)

وی در پاسخ به اینکه راه وصول به توحید از دیدگاه امام حسین(ع) چیست، افزود: امام حسین(ع) در کلمات، سیره و روش، حیات و سبک زندگی، راه وصول به توحید را اینگونه ترسیم کرده‌اند، نخست پیروی از سنت پیامبر(ص) که مفاد حدیث امام در مناسبت و ایشان در یکی از سخنرانی‌های خود این حدیث را تفسیر کرد: «مَنْ سَنَّ سُنَّةَ حَسَنَةِ قَلْبِهِ أَجْرُهَا وَأَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا إِيَّايَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» و بر لزوم پیروی از سنت پیامبر(ص) تأکید داشت.

پیمان بیان کرد: دومین مورد در رابطه با راه وصول به توحید، اطاعت از امام معصوم(ع) بدون درنگ، تردید و وسواس است، زمانی

که عقل، انسان را به امام راستین هدایت کرد و انسان، امام را مرجع فهم دینی خود قرار داد، به توحید حقیقی خواهد رسید و بعد وارد جهاد اکبر خواهد شد و مبارزه با هوای نفس خواهد کرد که این امر انسان را از دنیاطلبی دور می کند و پرهیز از دنیاطلبی پیش شرط توحید عملی است.

وی گفت: یکی از ابعاد توحیدی قیام امام حسین(ع) و یارانش، بذل مهجه است یعنی هستی خود را پیش پای امام حسین(ع) بذل کردند، زیرا به توحید عملی رسیده بودند و دنیاطلبی در آنها راهی نداشت، آنها جهاد اکبر را انجام داده و پیروز شده بودند و در کربلا برای جهاد اصغر مبارزه کردند.

دبیرکل مجمع جهانی شیعه شناسی اظهار کرد: یکی از راه های وصول به توحید از دیدگاه امام مقید بودن به عبادت خالصانه است، یک بعد دیگر که از دیدگاه امام حسین(ع) می تواند هدایت گر در راه وصول به توحید باشد، ایثار و فداکاری در راه خداست به ویژه ایثار جان که بالاترین تجلی توحید عملی است، حال ایثار مال و سایر ایثار های دیگر درجه پایین هستند، ایثار جان یا همان شهادت یعنی تمام هستی خود را یک جا به خدا تقدیم کنی که امام و یارانش الگو و اسوه این ایثار و فداکاری در راه خدا شدند و زیباترین شهادت را به نمایش گذاشتند.

وی گفت: یکی از راه های وصول به توحید در دیدگاه امام حسین(ع) ذکر دائمی دعا است چرا که ایشان در تمام لحظات سفر از مدینه تا مکه و از مکه تا کربلا و تمام مدتی که در کربلا بود، متوجه خداست و ذکر های بلندی را که حکایت از توحید عملی امام دارد، بیان می کرد، زمانی که آخرین رمق در وجود شریفش بود، خود را به حالت سجده بر روی خاک قرار داد و فرمود: «إِلَهِي رَضِيَ يَقْضَايَكَ تَسْلِيمًا لَأَمْرِكَ لَا مَعْبُودَ سِوَاكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ؛ خداوندا راضیم به رضای تو، تسلیم امر تو هستم، هیچ معبودی جز تو نیست، ای فریادرس فریادخواهان.»
شواهد توحیدی در کلام امام حسین (ع)

پیمان در پاسخ به اینکه شواهد توحیدی در کلام امام حسین(ع) چیست، افزود: امام حسین(ع) شب عاشورا در جمع اصحاب خود فرمود: «اللَّهُمَّ أَنْتَ تَقْتَبِي فِي كُلِّ كَرْبَةٍ؛ خدایا تو تکیه گاه من در تمام سختی ها هستی» که این بالاترین شاهد توحیدی در کلام امام در روز عاشورا پیش از نبرد بود، همچنین امام فرمود: «يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ؛ ای فریادرس فریادخواهان»؛ که این شاهد توحیدی دیگری است، همچنین ایشان هنگام وداع با خانواده با صدای بلند فرمود: «وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ؛ توکل کرده ام بر زنده ای که هرگز نمی میرد»(سوره فرقان/آیه ۵۸)؛ امام هنگام پاسخ به پیشنهاد بیعت نفرمود من با یزید بیعت نمی کنم، بلکه فرمود همچون منی با همچون کسی بیعت نمی کند یعنی نفی مطلق اطاعت از غیر خدا.

وی بیان کرد: امام حسین(ع) هنگام شهادت زمانی که در گودی قتلگاه احاطه شده بود و خون زیادی از بدن شریفش می رفت، ذکر «بِسْمِ اللَّهِ وَ بِاللَّهِ وَ مِنَ اللَّهِ وَ إِلَى اللَّهِ، وَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ عَلَىٰ مِثْرَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ؛ آیین رسول خدا» را بر زبان مبارکشان آورد که این شاهد بزرگی بر توحید امام در کلام است و دعای عرفه نیز دریایی از شواهد توحیدی است.
الگو های معرفتی قابل استنباط برای هدایت جوامع امروز در نهضت حسینی

دبیرکل مجمع جهانی شیعه شناسی در پاسخ به اینکه الگو های معرفتی قابل استنباط برای هدایت جوامع امروز در نهضت حسینی چیست، افزود: مبارزه با جهل و تحریف، وظیفه دائمی نخبگان یک جامعه است یعنی امام حسین(ع) به ما آموخت که وظیفه دائمی نخبگان یک جامعه ایستادن در مقابل تحریف حقایق دینی و تاریخی است، دومین وظیفه پایداری در برابر ظلم و ستم است یعنی در جامعه امروز الگو های معرفتی قابل استنباط برای هدایت نسل جوانان و آیندگان در شرایط امروزی جهان این است که درس امام حسین(ع) را برای پایداری در برابر ظلم تدریس کنیم و باید الگو های مقاومت در مقابل ظلم و ستم و مقاومت های فعال و آگاهانه در برابر استبداد و استکبار و امپریالیسم و بی عدالتی را تبیین برای نسل جدید تبیین کنیم.

وی بیان کرد: مولفه دیگر، مسئولیت پذیری اجتماعی است، همانطور که پیامبر(ص) فرمود: «كَلِمَةُ رَاعٍ، وَ كَلِمَةُ مَسْئُولٍ عَن رَعِيَّتِهِ؛ بدانید که همه شما مسئولید و همه شما نسبت به زبردستانش بازخواست می شوید» مراد از این حدیث، ایجاد احساس تکلیف در خود و اطرافیان در قبال سرنوشت جامعه و مردم و امت است و این مسئولیت پذیری اجتماعی یکی از الگو های معرفتی قیام امام حسین(ع) برای هدایت جامعه امروز و همه جوامع آینده است.

پیمان گفت: یکی دیگر از مولفه ها، اولویت قرار دادن ارزش های الهی است و تقدم این ارزش ها در برابر منافع مادی و قدرت قرار می گیرند، مولفه دیگر وحدت، حول محور حق است، وحدت امت حول ارزش های ناب اسلامی و وحدت در پیروی از رهبری الهی یکی از مهم ترین مولفه هاست، مولفه دیگر امیدواری و حرکت سازی است.
فرصت های خودسازی از منظر امام حسین (ع)

پیمان در پاسخ به اینکه فرصت خودسازی از منظر امام حسین(ع) چگونه است، افزود: مکتب امام حسین(ع) یک مکتب جامع و کامل در زمینه خودسازی است که باید از آن الگو برداریم، الگوبرداری از فضائل امام و یارانش باعث تقویت شجاعت، آزادگی، ایثار، صبر، تقوا، عبادت و مسئولیت پذیری می شود که اینها با تاسی به سیره امام و یارانش در جامعه میسر است.

وی بیان کرد: یکی از فرصت هایی که نهضت امام حسین(ع) برای خودسازی می دهد، تزکیه نفس است که از طریق گریه بر مصائب امام حسین(ع) و اهل بیتش ایجاد و موجب تزکیه نفس و تطهیر قلب و نزدیکی به خدا می شود.

دبیرکل مجمع جهانی شیعه شناسی گفت: احیای امر به معروف و نهی از منکر یکی دیگر از فرصت های خودسازی است که در مکتب امام حسین(ع) بوده و هست، زیرا امام هدف و فلسفه قیام خود را احیای امر به معروف و نهی از منکر قرار داد، احساس امر معروف و نهی از منکر به معنی احساس تکلیف عملی در مقابل هر فساد و ظلم است.

وی اظهار کرد: از دیگر فرصت های خودسازی در مکتب امام حسین(ع) مرگ آگاهی و آخرت گرایی است یعنی مرگ را حق بدانیم و به خود و اطرافیانمان دو امر فناپذیری دنیا و اهمیت آمادگی برای لقای پروردگار را یادآوری کنیم، زیرا آمادگی برای لقای پروردگار، روح نهضت عاشورا است.

پیمان گفت: قیام عاشورا تنها یک رویداد تاریخی نیست بلکه یک مکتب جامع برای حیات فردی، خانوادگی و اجتماعی انسان در مسیر بندگی خالصانه خدا و برای ساختن جامعه ای عادلانه و الهی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

گفت وگو از الهام حلاجیان